

පිළිතුරු Biology 2011

@AL_Past_Papers

ජ. ගෞ. ක. (පාලන මණ්ඩල) විභාගය - 2011 අගෝස්තු - නිව් විද්‍යාව I - ආදර්ශ විසඳුම්

01.	2	11.	4	21.	2	31.	1	41.	1
02.	4	12.	4	22.	3	32.	4	42.	5
03.	3	13.	3/4	23.	2	33.	3	43.	4
04.	3	14.	5	24.	4	34.	4	44.	4
05.	3	15.	3	25.	4	35.	4	45.	4
06.	3	16.	1	26.	1	36.	3	46.	1
07.	5	17.	4	27.	5	37.	4	47.	3
08.	all	18.	2	28.	2	38.	4	48.	5
09.	3	19.	1	29.	2	39.	2	49.	4
10.	5	20.	3	30.	1	40.	3	50.	5

නිවැරදි ප්‍රතිචාරය

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

- (A) (i) *
* ක්‍රමවත් බව හා සංවිධානය	* පරිවෘත්තිය
* වර්ධනය හා විකසනය	* උද්දීපනයාච හා සමායෝජනය
* අනුවර්තනය	* ප්‍රජනනය
* ආවේණිය හා පරිණාමය	

(ii) සුලබව ම දක්නට ලැබෙන මූලද්‍රව්‍ය
H.C.O.N.P.S

(iii) ජලය මගින් ඉටුවන ප්‍රධාන කෘත්‍ය

- * ප්‍රාක් ජලාස්මයේ සංසටකයකි. / ප්‍රාක් ජලාස්මයේ මාධ්‍ය ලෙස ක්‍රියා කරයි.
- * ද්‍රාවකයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම. / රසායනික ප්‍රතික්‍රියා සඳහා මාධ්‍යය සැපයීම.
- * ප්‍රතික්‍රියකයක් ලෙස / රසායනික ප්‍රතික්‍රියා සඳහා සහභාගිවීම.
- * ශුන්‍යතාව පවත්වා ගැනීම.

(iv) සංයෝගය

1. ප්‍රෝටීන්

කෘත්‍ය

සංවිත / ශක්ති ප්‍රභව ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
ව්‍යුහමය කෘත්‍යය
එන්සයිම ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
හෝස්මෝන ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
ප්‍රතිදේහ ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
පරිවහන කෘත්‍යය
මූලක / විෂ ලෙස ක්‍රියා කිරීම.

2. න්‍යෂ්ටික අම්ල
(DNA හා RNA)

ප්‍රවේණික ද්‍රව්‍ය ලෙස ක්‍රියා කිරීම./විභව පරම්පරාවට ලක්ෂණ සම්ප්‍රේෂණය කිරීම. /
ප්‍රවේණික තොරතුරු සම්ප්‍රේෂණය කිරීම.
ප්‍රෝටීන් සංශ්ලේෂණය

- (B) (i) *
- * සියලු ජීවීන් සෛලවලින් සෑදී ඇත.
 - * ජීවීන්ගේ මූලික කෘත්‍යමය හා ව්‍යුහමය ඒකකය සෛලයයි.
 - * සියලු සෛල පෙර පැවති සෛලවලින් ඇති වේ.

- (ii) *
- * සංවිධානය වූ / පැහැදිලි න්‍යෂ්ටියක් නොමැත.
 - * පටලවලින් මායිම් වූ ඉන්ද්‍රියිකා නැත.
 - * සෛල සැකිල්ලක් නැත.
 - * සෛල බිත්ති ජීයකොපෙප්ටයිඩ / ෆ්ලයිකොපෙප්ටයිඩ / පෙප්ටිඩොෆ්ලයිකැන්වලින් සෑදී ඇත.
 - * නයිට්‍රජන් තිර කිරීමේ හැකියාව ඇත.

- (iii) *
සෙලියුලෝස්	* පෙක්ටීන්	* හෙමිසෙලියුලෝස්

(iv) (a) ඔක්සිකාරක එන්සයිම අඩංගු වී ඇති පටලමය ආශයිකා

(b) ක්ෂුද්‍රදේහය

කෘත්‍යය

1. ෆ්ලයොක්සිසෝම	මේද කාබෝහයිඩ්‍රේට් බවට පත් කිරීම.
2. පෙරොක්සිසෝම	පෙරොක්සයිඩවල විෂ හරණය / ශාකවල ප්‍රභාශ්වසනය

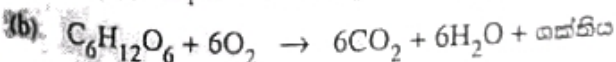
(v) (a) යාබද / එකිනෙක බැඳී ඇති සෛලවල සෛල ජලාස්මය සම්බන්ධීකරණ ව්‍යුහ

(b) සෛල සන්ධි වර්ගය

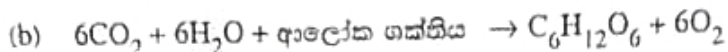
කෘත්‍ය

* තද සන්ධි	යාබද සෛලවල ජලාස්ම පටල තදින් බැඳ සම්බන්ධ කරයි.
අන්තර් සෛලීය අවකාශ තුළින් කාන්දුවීම් වළක්වයි.
* නැංගුරම් සන්ධි / ආසන්න සන්ධි	යාබද සෛලවල සෛල සැකිල්ල සම්බන්ධ කිරීම / සම්බන්ධ කිරීම.
* හිදස් සන්ධි / සන්නිවේදන සන්ධි	යාබද සෛල අතර සංඥා / ද්‍රව්‍ය හුවමාරුවට ඉඩ දීම.

(c) (a) ශක්තිය නිදහස් කරමින් සංකීර්ණ අණු සරල සංයෝගවලට බිඳ හෙළීම.

(ii) (a) ශක්තිය භාවිත කරමින් සරල සංයෝගවලින් සංකීර්ණ අණු සංශ්ලේෂණය කිරීම.

(iii) (a) * ඇඩීනින් * රයිබෝස් * පොස්පේට් / PO_4^{3-}

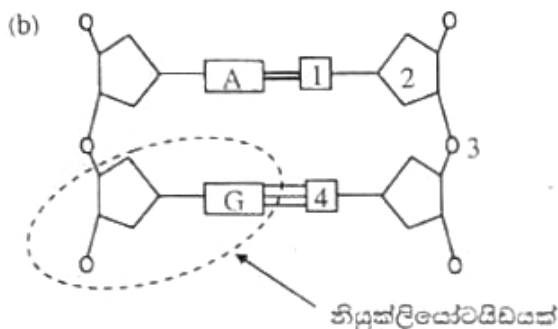
(b) * හරිතලවය

* මයිටොකොන්ඩ්‍රියම් / මයිටො: ඇතුළු පටලය / මයිටො: පූරකය

(iv) ප්‍රතික්‍රියාවක සක්‍රියතා ශක්තිය අඩු කිරීම මගින්

(v) කරගතාරී නිශේධක උපස්තර අණු එන්සයිමයේ සක්‍රිය ලක්ෂ්‍යවලට සම්බන්ධ වීම අවහිර කිරීම මගින් එන්සයිම ප්‍රතික්‍රියාව නිශේධනය කරයි. කරගතාරී නොවන නිශේධක එන්සයිමයේ වෙනත් ස්ථානයකට සම්බන්ධ වී එන්සයිම ප්‍රතික්‍රියාව නිශේධනය කරයි.

02. (A) (i) (a) 1. නයිමින් 2. ඩිමත්ස් රයිබෝස් 3. පොස්පේට් 4. සයිටොසින්

(ii) * රයිබෝස් සිනි පැවතීම නිසා * යුදසිල් පැවතීම නිසා

(iii) RNA වර්ගය

කාරණය

m - RNA - ප්‍රෝටීන් සංශ්ලේෂණය සඳහා ප්‍රවේණික තොරතුරු රැගෙන යාම / DNA අණුවේ ස්ථිති අනුපිළිවෙළක් ලෙස ප්‍රෝටීනයක ඇමිනෝ අම්ල අනුපිළිවෙළ පිළිබඳ තොරතුරු රැගෙන යාම.

t - RNA - ඇමිනෝ අම්ල රයිබොසෝමවලට පරිවහනය / m - RNA වල කෝඩෝනවලට පැළපෙන ඇමිනෝ අම්ල පරිවහනය.

r - RNA - රයිබොසෝමවල උප ඒකක තැනීමට දායක වීම. / රයිබොසෝමවල සංඝට්ටනයක් වීම. පොලිපෙප්ටයිඩයේ ඇමිනෝ අම්ල අනුපිළිවෙළ නිරූපණය කිරීම. / ප්‍රෝටීන් සංශ්ලේෂණය සඳහා රයිබොසෝම මත ස්ථානයක් සැපයීම.

(iv) * සර්වත්‍ර බව

* නයිට්‍රජන් හා ජලය තිත්වියක් / කෝඩෝනයක් අන්තර්ගත වේ.

* කෝඩෝන අති පිහින නොවේ.

(v) ද්විත්ව හේලික්සය දිග ඇරීම. - හෙලිකේස්

DNA වල අනුපුරක පට සැදීම. - DNA පොලිමරේස්

(B) (i) (a) ජනක ශාක - RRtt හා rrTT
ප්‍රජනිතය RrTt

(b) ජනක ශාකවල ප්‍රවේණිදර්ශ RrTt හා rrTT
ප්‍රජනිතයේ ප්‍රවේණිදර්ශ RrTt RrTt rrTt rrTt
ප්‍රතිශත සංඛ්‍යාත 40 : 10 : 10 : 40

(මෙය ලකුණු පටිපාටියේ පිළිතුර වන අතර එය වැරදියි. හේතු පහත දක්වා ඇත.)

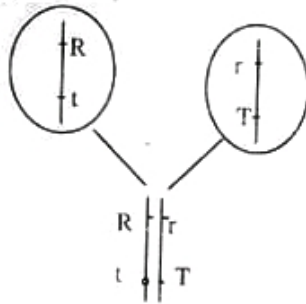
සැලැ. :- මෙහි (b) කොටසෙහි පිළිතුර වැරදියි. එය පැහැදිලි කිරීම.

ඉහත දක්වා ඇති ශාකයේ උස ප්‍රමාණය හා එලයේ හැඩය පිළිබඳ ඇලීල ප්‍රතිබද්ධ වී ඇති බව පෙනේ. ඒ අනුව ජනක ශාකවල ඇලීල පිහිටනු ලබන්නේ එක ම සමයෝගී වර්ණදේහ යුගලක් මත ය.

එනම් ජනක ශාක

එහි ජන්මාණු

ප්‍රජනිතය

- (b) ඉහත ප්‍රජනිතය පරීක්ෂා මුහුණතට භාජනය කළ බව දක්වේ.
එනම්,

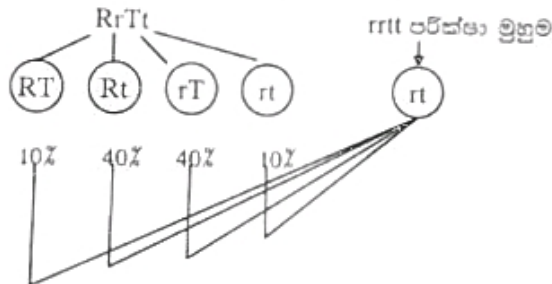

$RrTt$ ගෙන් ඇතිවන ජන්මාණු හතර ආකාර පහත දක්වේ.

- (Rt) (rT) ප්‍රතිබද්ධ වී ඇති නිසා 80% යි. එවිට එක් එක් ජන්මාණු ආකාරය 40% බැගින්
(RT) (rt) ප්‍රතිසංයෝජිත 20% යි. එවිට එක් එක් ජන්මාණු ආකාරය 10% බැගින්

ජන්මාණු

ජන්මාණු ඇතිවන
සංඛ්‍යාත

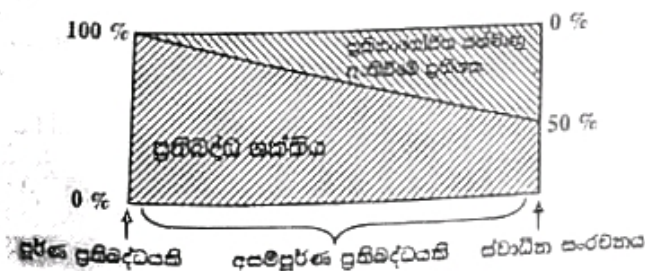

ප්‍රජනිතයේ ප්‍රවේණිදර්ශ $RrTt$ $Rrtt$ $rrTt$ $rrtt$
ප්‍රතිශත සංඛ්‍යාත 10% 40% 40% 10% විය යුතුය.

(b) කොටසේ දක්වා ඇත්තේ ප්‍රජනිතයේ ශාක අතුරින් 80% ජනක රුපාණුදර්ශ පෙන්නවා ඇති බවයි. මෙහි ජනකයින් ලෙස අදහස් කළේ (a) කොටසේ ජනක ජීවින් නම් ප්‍රශ්නය නිවැරදියි. ලකුණු දී ඇති ක්‍රමය වැරදියි. ලකුණු දිය යුත්තේ ඉහතින් දක්වා ඇති අයුරටයි.

(b) කොටසේ ජනකයින් ලෙස මුල් මුහුණමේ ප්‍රජනිත ශාක හා ද්විත්ව නිලීන ශාක ගත්තේ නම් මෙම ප්‍රතිශත අනවාද අගයක් වේ. හේතුව එවිට $RrTt$ හා $rrtt$ 80% ඇති වී කිසිවෙකුත් අභාවය. මෙය භෞතික විද්‍යාවේ සර්වසංගුණකය 1 ට වැඩි අගයක් ලැබී ඇත වැනි විගිණිතයකි.

ප්‍රතිබද්ධ අවස්ථාවක දී ප්‍රතිබද්ධ ශක්තිය 100% සිට 50% දක්වා වෙනස්විය හැකි අතර ප්‍රතිසංයෝජිත ජන්මාණු සෑදීමේ ප්‍රතිශතය 0% සිට 50% දක්වා වෙනස් විය හැක. මෙහි 50% ප්‍රතිබද්ධ ශක්තිය දුර්වල වීම හෝ ප්‍රතිසංයෝජිත ජන්මාණු ඇතිවීම 50% වන විට එකතුව ප්‍රතිබද්ධයක් නැත. එය ස්වාධීන සංරචනයකි.

සෑම වසරක ම ප්‍රවේණි විද්‍යාව ප්‍රශ්න ඇසීමේ දී එම ප්‍රශ්න වැරදි අයුරින් ගොඩ නැගීම හෝ පිළිතුරු වලංගු ඒවා නොවීම හේතුකොට බුද්ධිමත් ළමුන්ට අසාධාරණයක් වන බව කණගාටුවෙන් වුව ද ලිවීමට සිදුවේ.

(ප්‍රශ්න පත්‍රයේ වෙනත් තැන්වල ඉතාමත් සුළු කරුණු ගැන අසීමිතව ගැඹුරු තීරණ ගැනීමත්, බුද්ධිය මෙහෙයවා පිළිතුරු දිය යුතු ප්‍රවේණි විද්‍යාව වැනි අංශ භාසයට ලක් කෙරිය යුතු අන්දමේ ප්‍රශ්න ඇසීම හා පිළිතුරු තීරණය කිරීමත් සෑම වසරක ම වාගේ අපිට දකිය හැක්කකි.)

(c) ප්‍රතිබද්ධය / අවතරණය

- (ii) ✱ නියත වර්ණ දේහ ප්‍රමාණයක් පවත්වා ගැනීම.
✱ පරිනාමය සඳහා ප්‍රවේණික ප්‍රභේදන ඇති කිරීම.

- (C) (i) ✱ පෝෂණ විවිධත්වය / පරිවෘත්තීය විවිධත්වය
✱ වේගයෙන් ප්‍රජනනය කිරීමට ඇති හැකියාව / වේගවත් වර්ධන වේගය / ජනක කාලය අඩුවීම.
✱ කායික විද්‍යාත්මක විවිධත්වය / O_2 ඇතිවීම හෝ නැතිවීම ජීවත් වීමට ඇති හැකියාව / ස්වසන විවිධත්වය
✱ විවිධ පරිසරවල ජීවත් වීමට ඇති හැකියාව

- (ii) ✱ දුගඳ / ගන්ධය වෙනස්වීම.
✱ ගම්වර්ණ / සෙවෙල / නානු ඇතිවීම.
✱ ආහාර මෘදුවීම. / වයනය වෙනස්වීම.
✱ වර්ණය වෙනස් වීම / වර්ණය ඇතිවීම.

- (iii) (a) ආහාර මගින් වැළඳෙන ආසාදන - ව්‍යාධිජනක ක්ෂුද්‍රජීවීන් අඩංගු ආහාර පරිභෝජනය නිසා ඇති වන අතර, ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ගර්භය තුළ වැඩේ. ගුණනය වේ.
හේතුවන බැක්ටීරියාවකට උදාහරණය : *Vibrio cholera / shigella / salmonella typhi*

- (b) ආහාර විෂ වීම - ක්ෂුද්‍රජීවී විෂ අඩංගු ආහාර පරිභෝජනය නිසා සිදු වේ
හේතුවන බැක්ටීරියාවකට උදාහරණය : *Staphylococcus aureus*
Clostridium botulinum

- (iv) යාන්ත්‍රණය
බැක්ටීරියා සෛල බිත්ති සංශ්ලේෂණය නිශේධනය - ප්‍රතිජීවකය
සෛල පටලයේ පාරගම්‍යතාව නිශේධනය කිරීම. - පෙනිසිලීන්
ප්‍රෝටීන් සංශ්ලේෂණය නිශේධනය - පොලිමික්සින්
DNA සංශ්ලේෂණය නිශේධනය -
✱ එරිත්‍රොමයිසින්
✱ ක්ලෝරැම් පෙනිසෙල්
✱ ස්ට්‍රෙප්ටොමයිසින්
✱ ටෙට්‍රසයික්ලීන් (මිනීම එකතා)
සිප්‍රොෆ්ලොක්සින්

- 03 (A) (i) ✱ කෝඩියම් ✱ අලිත්ථය ✱ ගර්භාෂයක බිත්තිය / එන්ඩොමෙට්‍රියම
(ii) හෝර්මෝනය කෘත්‍යය
hCG පිතදේහය / කලලය පවත්වා ගැනීම.
(iii) ✱ ප්‍රොජෙස්ටෙරෝන් ✱ ඊස්ට්‍රජන් ✱ කලල බන්ධ ලැක්ටොජන්
(iv) (a) ද්‍රව්‍ය කෘත්‍යය
ප්‍රොස්ටෙලැන්ඩින් ගර්භාෂ බිත්තියේ / මයෝමෙට්‍රියමේ සංකෝචන වැඩි කිරීම.
(b) හෝර්මෝනය සංශ්ලේෂණය කරනු ලබන ස්ථානය / ස්ථාන
ඔක්සිටොසින් මවගේ හයිපොතලමිසෙන් / හුණයෙන්
(v) ප්‍රොජෙස්ටෙරෝන්
(B) (i) ක්ෂීර ග්‍රන්ථි - ප්‍රොජෙස්ටෙරෝන්
ක්ෂීර ග්‍රන්ථිවල ප්‍රණාල - ඊස්ට්‍රජන්
(ii) (a) හෝර්මෝනය නිපදවනු ලබන ස්ථානය
ප්‍රෝලැක්ටින් පූර්ව පිට්‍රිප්ටරිය
(b) ප්‍රොජෙස්ටෙරෝන්

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	ಹೆಚ್. ದೇವೇಂದ್ರ	ಹೆಚ್. ಎಚ್. ಎಸ್.	ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಎಸ್.
ಸದಸ್ಯರು	ದೇವೇಂದ್ರ	ಎಚ್. ಎಸ್.	ಎಸ್. ಎಸ್.

જા) પાઠ થયેલ છે

199 අවුරුදු දෙසැම්බර් මාසයේ දැරූ

ପ୍ର. (ନ) (ଅ) କ୍ରମେ

හිදසුන

1. කඩකඩ වීම
2. අංකුරනය
3. ඛණ්ඩනය
4. චල බිජුණු
5. සොනිඩියා

Spyrogyra / Ribbon worm (පිස්සන්තරි මණ්ඩුවා) - *Planaria*
 ශීෂර / *Saccharomyces* / *Hydra*
 බැක්ටීරියා / *Amoeba* / *Paramecium*
Allomyces
 දිලීර / *Penicillium* / *Aspergillus*

- (b) ✱ එක් රේයෙන් පමණක් අවශ්‍ය වීම.
✱ ජනිතයන් ප්‍රවේශිකාව සැවි සම වීම.
✱ රේන් සංඛ්‍යාව වේගයෙන් වැඩි කිරීම.

(ii)	උග්	-	තද තැවිලි මගින්
	අඔ	-	බද්ධ කිරීම මගින්
	අර්තාපල්	-	ආකන්ධ මගින් / ස්කන්ධ ආකන්ද මගින්
	මෙහෙසල්	-	රෙරෙසෝම මගින්

(iii) එකතු කරන ලද්දේ යන පරිදිය යන සමග දිවුරුම් දීමට යන පරිදිය යන ප්‍රකාශනය වීම.

- (iv) a. සංකේතව b. මහා විජයාණුව
c. ක්ෂුද්‍ර විජයාණුව d. අනිඬු ලෙසලය
e. ශුක්‍රාණුව f. කලලය

(v) b හා c සැදීමේ දී

(A) (ii) සැකිලි ආකාරය වංශය

a. අභ්‍යන්තර සැකිල්ල	එතිහාසිකව / කේතනව
b. බිහි කිරීමේ සැකිල්ල	ආයුර්වේදය / මොලය
c. ද්‍රව්‍යමය සැකිල්ල	ආයුර්වේදය / කේතනව

(ii) ප්‍රශ්නය අසා ඇති අන්දම වැරදි නිසා මෙම කොටස ඉවත් කර ඇත.

(iii) ✱ සත්පාරණය

- අතපතතර අවයවවලට ආරක්ෂාව සැපයීම.
වලනය
කැල්සියම් සංවිත කිරීම. / නිදහස් කිරීම.
සොස්පෙට් සංවිත කිරීම. / නිදහස් කිරීම.
රතු රුධිර සෛල නිපදවීම.

- (B) (i) a. අනෙකුත් අස්ථි / අනෙකුත්
c. ලොව අස්ථි

- b. උරධාවනු අස්විය
d. පාර්ශ්ව කපාල අස්විය

c. අපර ධරාල අස්ථිය

(iii) **ಪೊರವಾಣಿ ಕುರಿತು. / ಪುನರ್ಮಿಷ್ಠಕರಣ ಕುರಿತು.**

- ප්‍ර** පුළුඹතාව ගමන් කිරීමට මාර්ගයක් සැපයිම.
ස ශීස් කඩල කශේරුව / ඇවිල් කශේරුකාංග සමග සන්නිවාහන කිරීම.
අ කශේරුව මත ශීස් කඩල භූමනය කිරීම.

- (ii) **සාමාන්‍ය**
- ඩිලාන ප්‍රසරය
 - යුග ප්‍රසරය / යුගචක්‍රය
 - පෙයි ස්විච්ච / නිවේශනය

- (iv) (a) * ලලාටාස්ථිය * උරධව හනු අස්ථිය
 (b) * කටහඬ අනුනාද විමට
 * අස්ථිවල බර අඩු කිරීමට
 * හිස / හිස් කබල කණේරුව මත තුලනය පහසු කිරීම.

- (C) (i) වලන වර්ගය උදාහරණය
 1. ආවර්ති වලන ප්‍රභාවර්ති / ආලෝකය දෙසට හෝ ඉවතට
 ගුරුත්වාචර්ති / ගුරුත්වය දෙසට හෝ ඉවතට
 ස්පර්ශාවර්ති / යම්කිසි වටා එකිම.
 2. සාර්වසාර උසස් ශාකවල ජන්මාණු වලනය
 Chlamydomonas හේ වලනය
 3. සන්නම්න පුෂ්ප පිහිට හා හැඩලීම. / නිදිකුම්බා පත්‍ර ඇතිලීම.
 ප්‍රවීණ විවෘත වීම හා වැසීම.

- (ii) (a) ඉන්ඩෝල් ඇසිටික් අම්ලය (b) * ප්‍රරෝහ අග්‍රය / කඳ අග්‍රය * පෙට් සතු

- (iii) * සෙසල දික්වීම. * අග්‍රස්ථ ප්‍රමුඛතාව * ආවර්ති වලන යාමනය
 * කැම්බියම ක්‍රියාකාරීත්වය ප්‍රේරණය කිරීම. * මූල වර්ධනය ආරම්භ කිරීම.
 * එල වර්ධනය ප්‍රේරණය කිරීම. * සාතනෝඵලනය

- (iv) මක්සිමවල වාණිජ ප්‍රයෝජන
 * එල ඇතිවීම. / සැදීම. * සාතනෝඵලනය
 * එල විකසනය * වල් පැළෑටි විනාශ කිරීම.
 * මුල් ඇදීම ප්‍රේරණය කිරීම.

- (v) * හිබරලික් අම්ලය / හිබරලික් * සයිටොකයිනින්
 * එකිලික් * ඇබසිසික් අම්ලය

B කොටස - රචනා

5. (a) විකෘති යනු මොනවා ද?
 ජීවියෙකුගේ ප්‍රවේණික ද්‍රව්‍යයේ එනම් DNA හි නැතහොත් ගෙනෝමයේ සිදුවන වෙනස් වීමක් වන අතර, එය ආවේණික වේ. එනම් එක් පරම්පරාවක සිට පිළිගත පරම්පරාවට සම්ප්‍රේෂණය වේ.
- (b) විකෘති ප්‍රධාන ආකාර දෙක නම් වර්ණදේහ විකෘති හා ජාන විකෘති ය. මේවා කවද්දරින් ප්‍රභේදනයට ලක්වේද? වර්ණදේහ විකෘති ඇති වන්නේ එම සංඛ්‍යාව වෙනස්වීම හෝ වර්ණදේහ ව්‍යුහය වෙනස්වීමෙනි.
 වර්ණදේහ සංඛ්‍යාව වෙනස් වීම දෙයාකාරයි.
 * නිර්විසමබන්ධය * බහුගුණතාව
 සෙසල විභාජනයේ දී / නාස්ථ විභාජනයේ දී (උපතන හෝ අනුතන) වර්ණදේහ ව්‍යුත්ත වී යාමේ දී සිදුවන වෙනස් වීම මේවා ඇතිවේ.
නිර්විසමබන්ධය
 මෙහි දී එක් වර්ණදේහයක් එකතුවීම හෝ අඩු වී යාම සිදුවන අතර, එනම් $2n \pm 1$ වශයෙන් මෙය දක්වයි. උදාහරණයක් ලෙස සංඛ්‍යාවේ සිදුවන වෙනස්වීම් ලෙස,
 * අතිරේක "X" වර්ණදේහයක් පිහිටීම.
 * එක් "X" වර්ණදේහයක් අඩුවීම.
 * අතිරේක අලිංගික වර්ණදේහයක් පැවතීම වැනි දේ උදාහරණ වේ.
බහුගුණතාව
 බහුලව ශාකවල හමුවේ. $2n$ වෙනුවට $3n, 4n, 5n$ වැනි වර්ණදේහ කවචල ගණන $2n$ වලට වැඩි අවස්ථා වෙතත් ආවේණික උදාහරණ ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති හේ විශේෂයක් $3n$ වන අතර, වර්ධකව ප්‍රචාරණය කරගනු ලබයි.
ජාන විකෘති හෙවත් ලක්ෂ්‍ය විකෘති
 සාමාන්‍යයෙන් මේවා DNA ප්‍රතිවලිත වීමේ දී සිදුවන වැරදිවලට ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇති වේ. නැසුම්ලියෝමයට නයිට්‍රජන් හා හේ අනුපිළිවෙල වෙනස් වීම මත සිදුවේ. ජාන විකෘති පහත දැක්වෙන පරිදි ප්‍රභේදනය කළ හැකිය.

- (a) හේම එකතු වීම / ආකලනය
(b) හේම ඉවත් වීම. / මැඩි යාම. / මෝස්තරය
(c) හේම ආදේශ වීම.
(d) හේම නැවත පිළිසෙල වීම.

සමහර විකෘති නිලීනයි. ඒවා රූපාණුදර්ශීයව ප්‍රකාශයට පත්වන්නේ සම යුග්මක තත්ත්වයේ දී ය. සමහර විකෘති ප්‍රමුඛයි. විෂම යුග්මක හා සම යුග්මක තත්ව දෙකේ දී ම රූපාණුදර්ශීයව ප්‍රකාශයට පත් වේ. සමහර විකෘති මාරක ය. ජීවියාණේ අතීතය ලෙසට ක්‍රියාකාරීත්වයට භානිතර බලපෑම් සිදු කිරීම මගින් හේතු විය හැක.

දෛහික සෛලවල සිදුවන විකෘති දෛහික විකෘති ලෙස හඳුන්වයි. ඒවා වළඟ පරම්පරාවට සම්ප්‍රේෂණය නොවේ. ස්වභාවිකව විකෘති ස්වයං සිද්ධව සිදුවේ. විකෘති ප්‍රේරණය විය හැකි ය. විකෘති කාරක / බාහිර ප්‍රතිකාරක / U.V. කිරණ / රසායනික ද්‍රව්‍ය / "X" කිරණ මගින් විකෘති ඇති විය හැකි ය.

- (c) පරිණාමයේ දී විකෘතිවල වැදගත්කම

ප්‍රවේශික ප්‍රශේදනය සඳහා ප්‍රධාන ප්‍රභව විකෘති යයි. සමහර විකෘති හිතකරයි (සුළු ප්‍රතිශතයක්). සමහර විකෘති හානිකරය (වැඩි ප්‍රතිශතයක්). හිතකර ලක්ෂණ ඇති කරන විකෘති / වායිදායක ලක්ෂණ ඇති කරන විකෘති පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට සාර්ථකව ගමන් කරයි. හානිකර විකෘති / අවාසි සහගත ලක්ෂණ ඇති කරන විකෘති ඉවත් වනු ලබයි. වේගී ක්‍රියාවලිය ස්වභාවික චරණයට ඉඩ සලසන අතර, විශේෂයක පරිණාමයට ඉඩහල් වේ.

- (d) වර්ණදේහ සංඛ්‍යාව වෙනස්වීම නිසා ඇතිවන ප්‍රවේණික ආබාධ

ವಿಶ್ವಕರ್ಮಿಗಳ ದಿನ

එක් ලිංගික වර්ණදේහයක් දරන පුද්ගලයින් ය. මොවුන්ගේ වර්ණදේහ සංඛ්‍යාව 45 කි. $(2A + X)$ එක් "X" වර්ණදේහයක් පමණක් පවතී.

ದ್ವಿವಿನ್ಯಾಸದ ಮಹತ್ವ

අතිරේක අලිංගික චරිතයන්ගෙන් අරන පුද්ගලයින් ය.

ಪರೀಕ್ಷೆಗೋಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವುದು

අතිරේක "X" වර්ණාදේශයක් දරන පුද්ගලයින් ය. මොවුනට වර්ණාදේශ 47 පවතී.

නව ජාත්‍යන්ත විකෘතියක් මගින් ඇතිවන ආවේනික ආබාධ

උදා :- හත්විත්වත්ස් රෝගය

අලංකිත වර්ණදේහයක් මත පිහිටි ප්‍රමුඛ ඇලිලයක් නිසා ඇති වේ.

සිසුවාගේ ගතිබලය

ඇලිබ

දැකැති හැඩැති ලෙසට රක්තනගීනතාව

ଆଜିକିଲି

අලංකාර වර්ණදේහයක පවතින නිලීන ඇලිලයක් නිසා ඇතිවන ආබාධ වේ.

සිංග්ලිකා

“X” වර්ණදේහයේ පවතින නිලීන ඇලීලයක් නිසා ඇති වේ. එනම් ලිංග ප්‍රතිබද්ධ ලක්ෂණයකි.

05. (a) 1. සමාන උදා :- *Acetobacter / Pseudomonas*
 2. වෛකල්පිත නිර්මාණ උදා :- *Saccharomyces / Escherichiacoli*
 3. අනිවාර්ය නිර්මාණ උදා :- *Clostridium*
 4. ක්ෂුද්‍ර වාතකාමී උදා :- *Lactobacillus*

- (b) රෝපණ මාධ්‍ය

රෝපණ මාධ්‍ය
කාර ස්ථායී රෝපණ මාධ්‍ය සඳහා පිඩිතාපනය හෝ පිඩිත උණුකත් භාවිතයෙන් මෙය සිදු කෙරේ. වර්ග අඟල්කට රාත්තල් 75 පිඩිනය යටතේ 121°C උෂ්ණත්වයේ විනාඩි 15 (පහළොව) ක් තබනු ලබයි. තෙත් කාපය / ජල වාෂ්ප මගින් මෙහි දී ජීවාණුකරණයට රෝපණ මාධ්‍ය ලක් කෙරේ.

ප්‍රෝක්‍රොනියාට් රෝපණ මාධ්‍ය ලක් කෙරේ. කාල අපරාධී රෝපණ මාධ්‍ය හා ද්‍රව සඳහා පෙරීම මගින් ප්‍රෝක්‍රොනියාට් කරයි. $0.45 \mu\text{m}$ කරමේ පෙරහන් භාවිතයෙන් (සෙල පෙරහන් භාවිතයෙන්) මෙය සිදු කෙරේ.

විදුරු පාංශව

ප්‍රශ්න සාකච්ඡාව

විමර්ශන: රජයේ සේවයේ පැවතුණු අවස්ථාවේදී, පෙනී යන්නට ඇති වෛරය හේතුවෙන් ආයතනයේ සේවයේ නියෝජිතයෙක් ලෙසින් සේවය කිරීමට බලාපොරොත්තු වීමට සිදු කරයි.

(සාකච්ඡාව) - 2011 ජනවාරි මාසය

07. (a) ශාක මුල් එනම් මූලකේෂ ඔස්සේ පාංශු ජලය අවශෝෂණය කරයි. එම ජලය බාහික සෛල සහ අන්තස්ථර්මය ඔස්සේ වලනය වී ශෛලම වාහිනී තුළට ඇතුළු වේ. මෙසේ ජලය ගමන් කිරීම පරි තුනක් ඔස්සේ සිදුවේ.
1. ඇපොප්ලාස්ට් පරිභය
 2. සිම්ප්ලාස්ට් පරිභය
 3. රික්තක මාර්ගය

ඇපොප්ලාස්ට් පරිභය

මෙය යාබද සෛලවල සෛල බිත්තිවලින් හා අන්තර් සෛලීය අවකාශවලින් සමන්විත වේ. මෙම පරිභය ද ජලය නිදහසේ වලනය වන්නේ විසරණය හා ස්කන්ධ ප්‍රවාහයෙනි.

සිම්ප්ලාස්ට් පරිභය

සෛලවල සෛල ජලාස්ම, ජලාස්ම බන්ධ හරහා එකිනෙකට සම්බන්ධ වීමෙන් මෙම පරිභය නිර්මාණය වේ. සිම්ප්ලාස්ට් තුළ ජලය වලනය වන්නේ විසරණය හා ආප්‍රාතියෙනි.

රික්තක මාර්ගය

මෙහි දී කානප්ලාස්මය, සෛල ජලාස්මය හා ජලාස්ම පටල හරහා ආප්‍රාතිය මගින් රික්තකයෙන් රික්තකයට ජලය ගලායා විම සිදුවේ.

සිම්ප්ලාස්ට් හා රික්තක පරිභයෙන් පැමිණි ජලය අඛණ්ඩව ජලාස්ම, ජලාස්ම බන්ධ ඔස්සේ අන්තස්ථර්මය සෛලවල සිට සනාල සිලින්ඩරයට ඇතුළු වේ. / ශෛලම වාහිනීවලට ඇතුළු වේ.

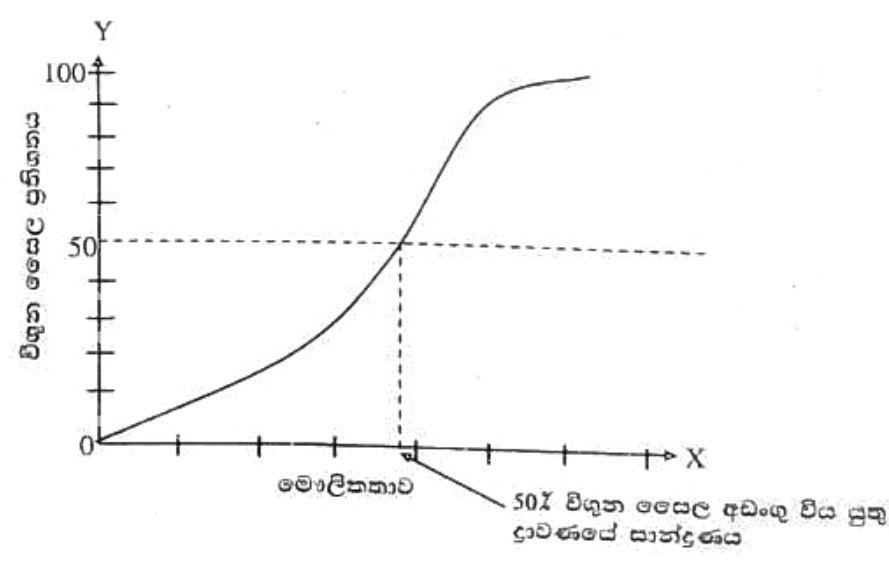
ඇපොප්ලාස්ට් තුළින් පැමිණෙන ජලය අන්තස්ථර්ම සෛලවල ඇති කැස්පාර් පටි මගින් අවහිර කරන මැදිහත් සෛලවල සිම්ප්ලාස්ට්වලට ඇතුළු වී ඉන්පසු ශෛලම වාහිනී වෙතට ගමන් කරයි.

පාංශු ද්‍රාවණයේ සිට ශෛලම දක්වා ජලය වලනය වන්නේ ජල විභව අනුක්‍රමණය ඔස්සේ ය. මෙය පාංශු ද්‍රාවණයේ සිට ශෛලම දක්වා බාහික සෛල ඔස්සේ බල පැවැත්වේ. මූල කේෂ සෛලවල සෛල යුෂයේ දිය වී ඇති ද්‍රාවණයක් ගෙන ජල විභව අනුක්‍රමණය බල පැවැත්වේ. පාංශු ද්‍රාවණයේ ජල විභවය හා සැසඳීමේ දී මෙය මූලකේෂ සෛලවල ජල විභවය අඩුකිරීමට හේතුවනු ඇත.

- (b) **Rhoeo** පත්‍රයක සෛලවල ද්‍රව්‍ය විභවය නිර්ණය කිරීම.

මුලින් ම විවිධ මොලීකූලා සහිත සුක්‍රෝස් ද්‍රාවණ පිළියෙල කර ගනු ලබයි. ඉන්පසු **Rhoeo** පත්‍ර සිට ගලවාගෙන ඉහත ද්‍රාවණවල බහා මිනිත්තු 20 - 30 පමණ කැබිමට හරින්න. ඉන්පසු එම එක් එක් සිවිය තෙවියකට පරීක්ෂා කොට දර්ශන පරිභය මුළු සෛල සංඛ්‍යාවෙන් විගන වී ඇති සෛල සංඛ්‍යාවෙන් ගණන් කර ගන්න.

ඒ අනුව එක් එක් සුක්‍රෝස් ද්‍රාවණය තුළ විගන සෛල ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න. ඉන්පසු "X" තේරුමේ සුක්‍රෝස් ද්‍රාවණයේ සාන්ද්‍රණය ද, "Y" අක්ෂයේ විගන සෛල ප්‍රතිශතය ද භාවිත කර ප්‍රස්ථාරයක් අඳින්න. විගන සෛල ප්‍රතිශතය 50% වන ලක්ෂ්‍යයේ දී "X" අක්ෂයේ අගය සෛල යුෂයේ සාන්ද්‍රණයට සමානයි. වගුවක් භාවිතයෙන් ද්‍රව්‍ය විභවය තීරණය කරන්න.

08. (a) ශක්තිය හා කාබන් ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියයි. / සෛල ගොඩනැගීමේ දී සහ ශක්තිය නිපදවීමේ පරිවෘත්තීය ක්‍රියාවලියයි. සඳහා අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියයි.

b) භාවිත කරන කාබන් ප්‍රභවය මත පදනම් වූ ආකාර 2 කි.

1. ස්වයංපෝෂී - අකාබනික කාබන් ප්‍රභවයක් භාවිත කරයි.
2. විෂමපෝෂී - කාබනික කාබන් ප්‍රභවයක් භාවිත කරයි.

ස්වයංපෝෂී පෝෂණ ආකාර දෙකකි.

1. ප්‍රභාස්වයංපෝෂී / ප්‍රකාශපෝෂී

2. රසායනික ස්වයංපෝෂී / රසායනිකපෝෂී

* ප්‍රභාස්වයංපෝෂී පෝෂණයේ දී ශක්ති ප්‍රභවය සූර්යාලෝකයයි.

උදා :- සයනොබැක්ටීරියා / හරිත ශාක / හරිත සල්ෆර් බැක්ටීරියා / දම් සල්ෆර් බැක්ටීරියා

* රසායනික ස්වයංපෝෂී පෝෂණයේ දී ශක්ති ප්‍රභවය අකාබනික රසායනික සංයෝග වේ.

උදා :- නයිට්‍රිකාරක බැක්ටීරියා (*Nitrobacter* හා *Nitrosomonas*)

විෂමපෝෂී පෝෂණය ආකාර තුනකි.

* මානෝපර්වී පෝෂණය * සත්ව සදාශ පෝෂණය * සහජීවී පෝෂණය

මානෝපර්වී පෝෂණය

මිළ (දිරාපත් වන) කාබනික ද්‍රව්‍ය ආහාර ලෙස භාවිත කරයි. මෙම ද්‍රව්‍ය මතට එන්සයිම ස්‍රාවය කොට බිත්ති සෛලීයව ජීරණය කරයි. ඉන්පසු ද්‍රව්‍ය අන්තර්ල අවශෝෂණය කරයි. උදා :- දිලීර, සමහර බැක්ටීරියා

සත්ව සදාශ පෝෂණය

දේහය තුළට ආහාර අධිග්‍රහණය කොට දේහය තුළ දී ජීරණය කර ජීරණය වූ කොටස් අවශෝෂණය කරයි. ජීරණ අන්තර්ල ස්විකරණය කරයි. ජීරණය නොවූ කොටස් පහ කෙරේ. උදා :- බොහෝ සතුන්

සහජීවී පෝෂණය

මෙය තවදුරටත් ආකාර 3 කට බෙදේ.

- a. අන්‍යෝන්‍යාධාරය b. පරපෝෂිතතාව c. සහභෝජීතාව

a. අන්‍යෝන්‍යාධාරය

මෙහිදී සාමාන්‍යයෙන් දෙදෙනාම ම වාසි සැලසේ.

උදා :- රනිල මූල ගැටිති හා *Rhizobium*

b. පරපෝෂිතතාව

මෙහි දී එක් ජීවියෙකුට වාසි සැලසෙන අතර අනෙකාට හානි සිදුවේ.

උදා :- *Plasmodium* සහ මිනිසා

Necator americanus හා මිනිසා

Cuscuta සහ ධාරක ශාකය

c. සහභෝජීතාව

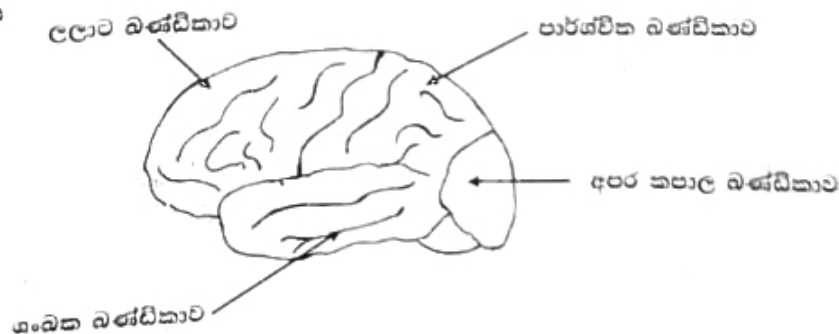
එක් ජීවියෙකුට වාසි සැලසෙන අතර, අනෙකාට බලපෑමක් නොකරයි.

උදා :- මුහුදු ඇතිමිනි හා තාරපස කකුළුවා / අපිශාක / මිනිසා හා ශාක

කෘමිහක්ෂක ශාක විශේෂ ආකාරයේ පෝෂණයක් පෙන්වයි. ඒවා කාබන් ග්‍රහණය කර (සක්‍රීයව හෝ අක්‍රීයව) ජීරණයට ලක්කර පෝෂක අවශෝෂණය කරයි. එනම් තම නයිට්‍රජන් අවශ්‍යතාව සපුරා ගනී.

උදා :- *Nepenthes / Drosera / Utricularia*

(a) මිනිසාගේ මස්තිෂ්කය

මෙය මස්තිෂ්ක අර්ධගෝල දෙකකින් යුක්තයි. ඒවා වම් හා දකුණු අර්ධගෝල ලෙස නම් කෙරේ. අර්ධගෝල දෙක ගැඹුරු අන්වායාම පෑරමක් / ඇගිලියක් මගින් වෙන් වී ඇත. කැලෝස දේහය මගින් මෙම අර්ධගෝල එකට සම්බන්ධ කරයි. එක් එක් අර්ධගෝලය තුළ මස්තිෂ්ක කෝෂිකාවක් අන්තර්ගත වේ. ඒවා මස්තිෂ්ක සුෂුම්නා තරලයෙන් පිරී ඇත.

මෙහි පර්යන්ත ප්‍රදේශය බුසර ද්‍රව්‍යවලින් සමන්විතයි. එනම් ස්නායු සෛලවල දේහ එහි අන්තර්ගත වේ. එම පෙදෙස මස්තිෂ්ක බාහිකය ලෙස හඳුන්වයි. එය බොහෝ ඇඟිලි / පරිබා / බාහවලින් හා සංවේදනවලින් සමන්විතයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මතුපිට ක්ෂේත්‍රඵලය වැඩි වේ. ගැඹුරු ස්තර ස්වභාව ද්‍රව්‍යවලින් සමන්විත වන අතර, ඒවා ස්නායු තන්තුවලින් සමන්විත වේ.

එක් එක් අරයාණෝලය ඉහත රූපයේ පරිදි බිණ්ඩිකා හතරකට බෙදී ඇත. ඒවා නම් ලලාට බිණ්ඩිකාව, පාර්ශ්ව බිණ්ඩිකා, ගංඛ බිණ්ඩිකාව හා අපර කපාල බිණ්ඩිකාවයි. බිණ්ඩිකාවල සිමා ගැඹුරු පරිබා / බාහ මගින් සලකුණු වේ.

(b) මිනිසාගේ මස්තිෂ්කයේ කෘත්‍ය

මනසය, බුද්ධිය / ඥානවන්තකම, වගකීම, හේතු දක්වීම, සදාචාර ධර්ම ඉගෙනීම, වේදනාව, උණුසුම හෝ සිසිල, උෂ්ණත්වය, ස්පර්ශය, දෘෂ්ටිය, ශ්‍රවණය, රස, තේඛය, සංජානනය යන කෘතීන් ඉටු කරයි. තවදුරටත් කචනය, ඉව්ජාදායක දේශී සංකෝචනය ආරම්භය, ඉව්ජානුග්‍රහ පේශි සංකෝචනය පාලනය කිරීම, සංවේදක තොරතුරු හඳුනා ගැනීම සංවේදක තොරතුරු අර්ථ කථනය කිරීම යන කෘතීන් ද ඉටු කරයි.

1. (a) ප්‍රභාසංශ්ලේෂණයේ C_4 පරිසර ඇති වැදගත්කම

Saccharam / උස් හෝ Zeamays / බඩ ඉරිඟු වැනි සමහර ශාකවල මෙය සිදුවේ. මෙහි දී CO_2 ප්‍රාථමික ප්‍රතිග්‍රාහකය ලෙස PEP (පොස්පොනිමෝල් පයිරුවේට්) යොදාගනු ලබයි. මේ අනුව ප්‍රභාසංශ්ලේෂණයේ දී CO_2 තිර කර 4C සංයෝගයක් වන මස්සාලෝ ඇසිටේට් සාදනු ලබයි. මස්සාලෝ ඇසිටේට් CO_2 තිර කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රථම ඵලය වේ.

C_4 ශාක පත්‍ර වෙනස් ව්‍යුහාත්මක උත්පණ පෙන්වයි. එනම් සනාල කලාප වටා කලාප කොපු වලයක් ඇත. C_4 සා ප්‍රභාසංශ්ලේෂණයේ දී වෙනස් සෛල ආකාර දෙකක දී අදියර දෙකකින් CO_2 තිර කරයි. පත්‍ර මධ්‍ය සෛල කලාප PEP මගින් CO_2 තිරකර මස්සාලෝ ඇසිටේට් සාදයි. NADPH භාවිතයෙන් මස්සාලෝ ඇසිටේට්, මැලේට් බවට පත්කිරීම කරයි. මැලේට් කලාප කොපු සෛල තුළට පරිවහනය කරයි. ඒලාස්ම බන්ධ මස්සේ කලාප කොපු සෛල තුළ දී මැලේට් පයිරුවේට් බවට පත් කරමින් CO_2 හා NADPH නිදහස් කරයි. කැල්සීන් චක්‍රයේ දී මෙම CO_2 Ru.B.P. මගින් නිදහස් PGA සාදයි. පයිරුවේට් නැවත පත්‍ර මධ්‍ය සෛල තුළට පරිවහනය කර PEP බවට පත් කරයි.

වැදගත්කම

C_4 ශාකවල ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය වඩාත් කාර්යක්ෂම වන්නේ CO_2 ප්‍රතිග්‍රාහකය PEP, RuBp වලට වඩා කාර්යක්ෂම වීම සිදු වීම නිසාය. CO_2 සාන්ද්‍රණය යටතේ දී පවා ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය සිදුවීම, C_4 ශාකවල ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය සිදුනොවීම ද නිසාය. C_4 ශාක අධික ආලෝක ක්‍රීඩනා යටතේ ද, ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය කාර්යක්ෂමව සිදු කරයි. C_3 ශාකවල එක් වරක් CO_2 තිර කරනු ලබන අතර C_4 ශාකවල දෙවරක් තිර කරනු ලැබේ. ඉහත හේතු මත C_4 ශාකවල අස්වැන්න අධික ය.

(b) කක්ෂවයින්ගේ ප්‍රධාන බහිස්ප්‍රාවීය ඵල

1. ඇමෝනියා	2. යූරියා	3. යූරික් අම්ලය	4. ක්‍රියටිනයින්

ඇමෝනියා

අතිශයින් විෂදායකයි. මේවා බහිස්ප්‍රාවීය කිරීමේ දී ශරීරයෙන් කාබන් හානියක් නැත. සංශ්ලේෂණය සඳහා ශක්තිය සපයන නොවේ. බහිස්ප්‍රාවීය සඳහා වැඩිපුර ජලය අවශ්‍ය වේ. බොහෝ ජලජ සතුන්ගේ / මිරිදිය මත්ස්‍යයින්ගේ / ජලජ අපෘෂ්ඨවංශීන්ගේ / ජලජ පෘෂ්ඨවංශීක කීටයින්ගේ බහිස්ප්‍රාවීය ඵලය මෙය වේ.

යූරියා

ඇමෝනියාවලට වඩා විෂ බවින් අඩුයි. බහිස්ප්‍රාවීය සඳහා අඩු ජල ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වේ. කාබන් හානිය අවම සංශ්ලේෂණය සඳහා ශක්තිය අවශ්‍ය වේ. ක්ෂීරපායී හා සුහුඹුල් ඇම්පිඩියාවුන්ගේ බහිස්ප්‍රාවීය ඵලයයි.

යූරික් අම්ලය

අඩු ම විෂ බවකින් යුක්තයි. බහිස්ප්‍රාවීය සඳහා ජලය අවශ්‍ය නොවේ. කාබන් හානිය ඉහළයි. කෘමි, පක්ෂී හා මිනිසාගේ බහිස්ප්‍රාවීය ඵලය වේ.

ක්‍රියටිනයින්

(පෘෂ්ඨවංශීන්ගේ) පේශිවල ක්‍රියටින් බිඳ හෙලීම මගින් නිෂ්පාදනය වේ.

(c) විද්‍යාත්මක ක්‍රමය

කිසියම් ගැටලුවක් / සිදුවීමක් අන්වේගනය කිරීම සඳහා විද්‍යාඥයන් / ජීව විද්‍යාඥයින් අනුගමනය කරන සම්මත ක්‍රියාවලිය වියවර අනුපිළිවෙළයි. විද්‍යාත්මක ක්‍රමය පහත සඳහන් පියවරවලින් සමන්විත වේ.

- * ගැටලුවක් හඳුනා ගැනීම.
- * ප්‍රශ්න විවාරමින් ඒ මත පදනම් ව කල්පිතයක් ගොඩ නැගීම.
- * කල්පිත පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පාලක පරීක්ෂණ ද සමග පරීක්ෂණ පවත්වමින් පුරෝකථන සිදු කරමින්
- * තවදුරටත් සාක්ෂි / නිරීක්ෂණ ආධාරයෙන් පරීක්ෂණ පවත්වා න්‍යායක් / වාදයක් ගොඩ නැගීම සිදු කරයි.

